

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-302

15.4.2019

Storebrand Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

G-regulering av uførepensjon under utbetaling – foretakspensjonsloven § 5-10.

Forsikrede var omfattet av arbeidsgivers kollektive uføredekning, da han ble ufør i 2007. Spørsmål om det var avtalt at uførepensjon under utbetaling skulle reguleres i takt med folketrygdens grunnbeløp. Nemnda bemerket at vilkårene ikke hjemlet et krav om at uførepensjon under utbetaling skulle G-reguleres og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var gjennom sin arbeidsgiver omfattet av en kollektiv pensjonsordning med uføredekning.

Selskapet har på forespørsel ikke kunnet fremlegge forsikringsbevis.

Forsikrede ble arbeidsufør i 2006, og ble ved en feil meldt ut av ordningen fordi arbeidsgiver ikke opplyste at forsikrede var sykmeldt. Selskapet har akseptert at forsikrede stilles som om utmeldelse ikke hadde skjedd.

Selskapet har opplyst at forsikrede fremmet krav om uførepensjon i 2014. Selskapet innvilget uførepensjon tilbake til 2010. Selskapet frafalt senere at tidligere terminer var foreldet, og innvilget uførepensjon tilbake til 2007.

Ytelsen er blitt regulert i henhold til minimumskrav i foretakspensjonsloven § 5-10.

Forsikrede fremmet krav om at uføreytelsen skulle reguleres i takt med utviklingen i G, etter at han ble ufør. Etter korrespondanse mellom partene, fastholdt selskapet at forsikrede ikke hadde krav på dette.

Klage til Finansklagenemnda ble registrert 14.11.18.

Vilkårene:

§ 19 Begrensninger i uførepensjonsbeløpet:

1. Ved hel ervervsudyktighet skal den uførepensjon som blir utbetalt av selskapet alene eller sammen med annen terminbetalt uføreerstatning, ikke utgjøre med enn 90 % av den ervervsinntekt medlemmet hadde da vedkommende ble ervervsudyktig. ... Denne øvre beløpsmessige grense økes i takt med senere endringer i folketrygdens grunnbeløp. ...
2. Ved delvis ervervsudyktighet skal den terminbetalte uføreerstatning som i alt utbetales begrenses til det høyeste beløp som kan utbetales etter reglene i pkt 1, multipliseres med graden av ervervsudyktighet. For øvrig får bestemmelsene i pkt 1 tilsvarende anvendelse.

§ 22 Forsikringsytelsene i individuelle forsikringer

Ved fortsatt premiebetaling kan medlemmet opprettholde de forsikringsytelser som var sikret i kollektivforsikringen. Ved fortsatt premiebetaling kan forsikringen i premiebetalingstiden ha rett til å regulere ytelsene i takt med folketrygdens grunnbeløp, etter regler godkjent av Kredittilsynet. Retten til slik

regulering faller bort dersom det på det årlige reguleringstidspunktet er innvilget uførepensjon eller premiefritak. I så fall kan regulering først skje fra det tidspunkt det tidligere medlem er fullt ervervsdyktig igjen. ...

Fra avtalen mellom selskapet og arbeidsgiver:

7. Regulering av forsikringsytelser (jf. §§ 2 og 5 i forsikringsvilkårene)

Regulering av ytelser for arbeidstakere skal skje pr. den dag en endring av pensjonsgrunnlaget har funnet sted.

...

Ytelsene kan bare reguleres for arbeidstakere som er helt arbeidsdyktige. For arbeidstakere som er sykmeldt på reguleringstidspunktet, skal melding om endring av pensjonsgrunnlaget sendes selskapet straks friskmelding foreligger, sammen med angivelse av friskmeldingsdato.

8. Regulering av pensjoner under utbetaling

Pensjoner under utbetaling ... skal hvert år pr. 1. mai reguleres etter minimumsbestemmelsene i lov om foretakspensjon, ved at overskudd knyttet til pensjonistenes premiereserve brukes til forhøyelse av pensjonene. Forhøyelsen skal likevel ikke overstige den prosentsats som grunnbeløpet i Folketrygden steg med siden forrige års 1. mai. ...

Tilleggsregulering

Dette punktet gjelder ikke for pensjonsordningen.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har krav på G-regulering, og har vist til § 19 i vilkårene, og til avtalen mellom arbeidsgiver og selskapet. Vilkårene er også uklare, og selskapet regulerte også uførepensjonen i tråd med G i ett år. Forsikrede mottok ikke forsikringsbevis, der det er vanlig at slik bestemmelse inntas, jf. nemndas sak 2017-316. Ved å ikke sende ut eller å fremlegge forsikringsbevis, er forsikrede avskåret fra å bevise at dette var regulert. Denne uklarheten, og uklarheten i vilkårene må gå ut over selskapet, jf. avtaleloven § 37 og Cignadommen i Rt. 1997 s. 1807. Det er også vist til nemndas avgjørelse 2016-258.

Selskapet anfører i det vesentlige at oppregulering av uførepensjon krever særlig hjemmel i avtalen. Avtalen og vilkårene gir ikke krav å regulering ut over minimumsreguleringen i foretakspensjonsloven § 5-10, og følgelig ikke krav på G-regulering. I 2017 var minimumsreguleringen tilsvarende økningen i G, men dette betyr ikke at selskapet da aksepterte videre G-regulering.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om det var avtalt at uførepensjon under utbetaling skulle reguleres i takt med folketrygdens grunnbeløp (G).

Krav om oppregulering av uførepensjon ut over lovens minimumskrav krever særlig hjemmel. Forsikrede har bevisbyrden for at vilkårene for kravet er oppfylt. Forsikrede har vist til § 19 i vilkårene og forsikringsavtalen mellom arbeidsgiver og selskapet.

Følgende hitsettes fra vilkårene:

§ 19 Begrensninger i uførepensjonsbeløpet:

1. Ved hel ervervsudyktighet skal den uførepensjon som blir utbetalt av selskapet alene eller sammen med annen terminbetalt uføreerstatning, ikke utgjøre med enn 90 % av den ervervsinntekt medlemmet hadde da vedkommende ble ervervsudyktig. ... Denne øvre beløpsmessige grense økes i takt med senere endringer i folketrygdens grunnbeløp. ...
2. Ved delvis ervervsudyktighet skal den terminbetalte uføreerstatning som i alt utbetales begrenses til det høyeste beløp som kan utbetales etter reglene i pkt 1, multipliseres med graden av ervervsudyktighet. For øvrig får bestemmelsene i pkt 1 tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen i vilkårenes § 19 regulerer begrensninger i uførepensjonsbeløpet. Pkt. 1 gjelder samordning av uførepensjon og øvrig terminbetalt uføreerstatning en forsikret mottar ved hel ervervsudyktighet. De samlede uføreytelsene skal i slike tilfeller ikke utgjøre mer enn 90 % av den forsikredes inntekt på tidspunktet vedkommende ble ervervsudyktig. Denne øvre grensen skal etter bestemmelsen økes i tråd med endring i G. Pkt. 2 regulerer hvordan taket skal fastsettes ved delvis uførhet. Det fremgår klart av bestemmelsen, og overskriften, at vilkåret gjelder slik begrensning, og ikke spørsmålet om oppregulering av den enkelte ytelse.

Nemnda kan ikke se at vilkårene for øvrig, herunder § 22, hjemler krav om at uførepensjon under utbetaling skal reguleres i takt med G. Vilårene er ikke uklare, og forsikredes anførsel om at vilårene må tolkes til gunst for forsikrede, jf. avtl. § 37 og Rt. 1997 s. 1807, kan ikke føre frem.

To bestemmelser i forsikringsavtalen mellom arbeidsgiver og forsikringsselskapet gjelder regulering av ytelser; pkt. 7 om regulering av forsikringsytelser og pkt. 8 om regulering av pensjoner under utbetaling.

7. Regulering av forsikringsytelser (jf. §§ 2 og 5 i forsikringsvilkårene)

Regulering av ytelser for arbeidstakere skal skje pr. den dag en endring av pensjonsgrunnlaget har funnet sted.

...

Ytelsene kan bare reguleres for arbeidstakere som er helt arbeidsdyktige. For arbeidstakere som er sykmeldt på reguleringstidspunktet, skal melding om endring av pensjonsgrunnlaget sendes selskapet straks friskmelding foreligger, sammen med angivelse av friskmeldingsdato.

8. Regulering av pensjoner under utbetaling

Pensjoner under utbetaling ... skal hvert år pr. 1. mai reguleres etter minimumsbestemmelsene i lov om foretakspensjon, ved at overskudd knyttet til pensjonistenes premiereserve brukes til forhøyelse av pensjonene. Forhøyelsen skal likevel ikke overstige den prosentats som grunnbeløpet i Folketrygden steg med siden forrige års 1. mai. ...

Tilleggsregulering

Dette punktet gjelder ikke for pensjonsordningen.

Avtalens pkt. 7 fastsetter at ytelsene bare kan reguleres for arbeidstakere som er fullt arbeidsføre. Forsikrede har i den aktuelle saken vært helt/delvis arbeidsufør fra 2007. Han har således ikke krav på regulering av ytelsene etter denne bestemmelsen. Hva gjelder avtalens pkt. 8, følger det eksplisitt av pkt. 8.2 Tilleggsregulering at punktet ikke gjelder for pensjonsordningen.

Nemnda finner etter dette at ytelsene i henhold til vilårene og forsikringsavtalen mellom arbeidsgiver og selskapet, ikke skulle reguleres ut over minimumsreguleringen i foretakspensjonsloven, og i alle tilfeller bare dersom ytelsen var under utbetaling. Videre skal ikke reguleringen overstige den prosentvise endringen i G. Reguleringen hjemler ikke krav fra forsikrede om at ytelsene skal justeres i takt med G.

Forsikrede har anført at selskapet ett år regulerte ytelsene i takt med G. Nemnda finner det klart at dette uansett ikke gir forsikrede noen rett til tilsvarende regulering i andre år. Det bemerkes også at det ikke har noen betydning for forsikredes krav om arbeidsgivers tidligere avtale (frem til 2004) hadde bestemmelser om G-regulering. Videre har forsikrede anført at han ikke mottok forsikringsbevis, og at det der er vanlig at det inntas bestemmelse om G-regulering jf. sak 2017-316. På denne bakgrunn mener forsikrede at han er avskåret fra å bevise at dette var regulert. Til dette bemerkes at nemndas begrunnelse i sak 2017-316 var at rett til G-regulering fulgte av avtalen med forsikredes arbeidsgiver. Dette har ingen betydning i den foreliggende saken der det ikke var avtalt G-regulering av uførepensjonen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).